

Svet
Evropske unije

Bruselj, 13. junij 2022
(OR. en)

10055/22

LIMITE

ECOFIN 605
UEM 177

Medinstitucionalni zadevi:
2022/0178 (NLE)
2022/0179 (NLE)

DOPIS

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov (2. del)/Svet
Zadeva: OSNUTEK pisma predsednika Sveta ECOFIN Evropskemu svetu
Širitev euroobmočja – Hrvaška

V prilogi vam pošiljamo osnutek pisma predsednika Sveta (ECOFIN) predsedniku Evropskega sveta v zvezi s širitvijo euroobmočja (Hrvaška).

EKONOMSKO-FINANČNI ODBOR

SEKRETARIAT

Bruselj, 17. junij 2022

OSNUTEK

***Pismo predsednika Sveta ECOFIN
Evropskemu svetu***

Širitev euroobmočja – Hrvaška

Svet (ECOFIN) je v skladu s postopki iz člena 140 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU ali Pogodba) razpravljal o konvergenčnih poročilih, ki sta jih pripravili Komisija in Evropska centralna banka (ECB), pri čemer je ocenil predvsem stanje konvergence, ki jo je doseglo hrvaško gospodarstvo, in o predlogih Komisije o odpravi odstopanja za Hrvaško z učinkom od 1. januarja 2023.

V okviru svojih pristojnosti bi vam želel predstaviti glavne točke razprave ministrov in ministric na seji Sveta ECOFIN 17. junija. Ta povzetek ne predstavlja uradnega stališča Sveta (ECOFIN), ampak želimo z njim Evropski svet samo obvestiti o naših razpravah. Svet bo uradne odločitve o tem vprašanju sprejel julija, pri čemer bo upošteval mnenji Evropskega parlamenta in ECB ter razpravo na zasedanju Evropskega sveta in priporočilo držav članic euroobmočja na podlagi člena 140(2) PDEU.

Ministri in ministrice so razpravljali o gospodarskem razvoju na Hrvaškem in ocenili stopnjo konvergence te države. V razpravi so bili poudarjeni naslednji elementi:

- **Javne finance:** Zaradi krize zaradi COVID-19 se je primanjkljaj sektorja država v letu 2020 močno povečal (7,3 %). Vendar je bil primanjkljaj že leta 2021 zmanjšan pod 3 % kot posledica popolnega gospodarskega okrevanja in postopnega, a znatnega odpravljanja začasnih izrednih ukrepov. V skladu s projekcijami v konvergenčnem programu Hrvaške za leto 2022 naj bi se primanjkljaj sektorja država zmanjšal z 2,9 % BDP v letu 2021 na 2,8 % BDP v letu 2022 in 1,6 % BDP v letu 2023. Glede na pomladansko gospodarsko napoved Komisije za leto 2022 naj bi se primanjkljaj sektorja država v letu 2022 dodatno zmanjšal na 2,3 % BDP, v letu 2023 pa na 1,8 %. S tem naj bi se javni dolg sektorja država po napovedi Komisije v letu 2023 zmanjšal na 73,1 % BDP, kar je zelo blizu ravni pred pandemijo COVID-19, zabeleženi leta 2019, in se zmanjševal do sredine dvajsetih let tega stoletja, ob predpostavki ugodne razlike med obrestnimi merami in rastjo. Hrvaški fiskalni okvir se je v zadnjem času močno okreпил, predvsem zaradi prenosa preostalih neizpoljenih zahtev iz direktive Sveta o proračunskih okvirih (2011/85/EU). Z novim zakonom o proračunu, sprejetim decembra 2021, so bile med drugim uvedene znatne izboljšave v zvezi s postopkom napovedovanja ter doslednostjo in ravno podrobnosti srednjeročnih fiskalnih načrtov.
- **Stabilnost cen:** Aprila 2022 je bila 12-mesečna povprečna stopnja inflacije 4,7 %, kar je pod referenčno vrednostjo 4,9 %. Na splošno je bilo gibanje inflacije na Hrvaškem v desetletju pred krizo zaradi COVID-19 zelo usklajeno z gibanjem inflacije v euroobmočju. Inflacija na Hrvaškem pa se je v zadnjih mesecih razlikovala od inflacije v euroobmočju, deloma zaradi višjih cen hrane, a tudi zaradi močnejšega gospodarskega okrevanja kot v euroobmočju. Vseeno naj bi stopnja inflacije v prihodnjih mesecih ostala pod referenčno vrednostjo in blizu povprečja euroobmočja v letih 2022 in 2023. Za uspešno vključitev Hrvaške v euroobmočje bodo potrebni stalno spremljanje nekaterih pozitivnih tveganj v smislu inflacije in ustrezne politike, ki bodo dopolnjevale proces dohitevanja. Določanje plač bi lahko bolje uskladili z razvojem produktivnosti, pri čemer je treba upoštevati glavno vlogo javnega sektorja na področju določanja plač. Izvajanje načrta za okrevanje in odpornost bo po pričakovanjih ublažilo inflacijska tveganja, saj je mogoče s številnimi reformami, vključenimi v ta načrt, okrepiti konkurenco na trgu in zmanjšati stroške za podjetja, kar bi dolgoročno ustvarilo določen pritisk na zniževanje cen končnih proizvodov.

- **Stabilnost deviznih tečajev:** Hrvaška kuna se je ERM II pridružila 10. julija 2020, s centralnim tečajem 7,53450 glede na euro in standardnim razponom nihanja $\pm 15\%$. V zadnjih dveh letih je bila kuna na splošno stabilna; nihala je v ozkem razponu manj kot $\pm 1\%$ okrog centralnega tečaja glede na euro. Ob vstopu v ERM II so se organi zavezali k izpolnjevanju obveznosti po vstopu, da bi dosegli visoko stopnjo trajnostne ekonomske konvergence pred uvedbo eura. Komisija je predstavila svojo oceno, v skladu s katero so bile obveznosti v celoti izpolnjene.
- **Dolgoročne obrestne mere:** Povprečna dolgoročna obrestna mera na Hrvaškem je v letu do aprila 2022 znašala 0,8 %, kar je 1,8 odstotne točke pod referenčno vrednostjo 2,6 %.
- **Nacionalna zakonodaja,** skupaj s statutom hrvaške nacionalne centralne banke, je popolnoma združljiva s členoma 130 in 131 PDEU ter Statutom Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke.

Poleg tega so bili preučeni **dodatni dejavniki**, ki so opredeljeni v Pogodbi, vključno z razvojem plačilne bilance ter povezovanjem proizvodnih in finančnih trgov. Hrvaško gospodarstvo je dobro integrirano v gospodarstvo EU, vendar je bila Hrvaška leta 2021 predlagana za poglobljen pregled v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji, ker so bili kazalniki neto stanja mednarodnih naložb, rasti stroškov dela na enoto, rasti cen stanovanjskih nepremičnin in bruto dolga sektorja država nad okvirnimi pragovi. Vendar ugotovitve iz poglobljenega pregleda, ki ga je Komisija izvedla leta 2022, kažejo, da se je odpravljanje makroekonomskih neravnotežij v letu 2021 nadaljevalo. Načrt Hrvaške za okrevanje in odpornost bi moral olajšati izvajanje reform na različnih področjih in tako podpreti nadaljnje srednjeročno odpravljanje makroekonomskih neravnotežij. Okrevanje je zmanjšalo tudi delež zasebnega dolga, ki je ponovno blizu ravni pred pandemijo. Zadolženost gospodinjstev in zadolženost podjetij sta pod previdnostnim pragom, čeprav še vedno nad ravnmi, na katere kažejo temeljni kazalniki. Zunanji saldo se je izboljšal, spet pa se izboljšuje tudi neto stanje mednarodnih naložb. Z vrsto reform iz načrta za okrevanje in odpornost naj bi prispevali k izboljšanju fiskalnega okvira, stroškovne učinkovitosti v javnem sektorju in dostopa do financiranja ter okrepili okvir za preprečevanje pranja denarja in poslovno okolje. Poleg tega naj bi z njimi povečali izvozni potencial gospodarstva, udeležbo na trgu dela in dolgoročno produktivnost. Organi bi morali zagotoviti pravočasno in celovito izvajanje reform, predvidenih v načrtu za okrevanje in odpornost.

Glede na to analizo se ministri in ministrice v Svetu ECOFIN strinjajo z oceno Komisije in ECB, da je Hrvaška dosegla pravno združljivost in izpolnjuje konvergenčna merila, ob upoštevanju dodatnih dejavnikov pa menijo tudi, da Hrvaška izpolnjuje potrebne pogoje za uvedbo eura.

Ministri in ministrice so poudarili tudi, kako pomembno je, da Hrvaška po vstopu v ERM II izpolnjuje obveznosti, ki jih je sprejela julija 2020 ob vstopu v ta mehanizem; te naj bi bile zelo pomembne za doseganje visoke stopnje trajnostne ekonomske konvergence in za uspešno sodelovanje v tretji fazi ekonomske in monetarne unije. To vključuje zlasti ukrepe za izboljšanje okvira za preprečevanje pranja denarja po prenosu pete direktive o preprečevanju pranja denarja, zmanjšanje upravnega in finančnega bremena za gospodarstvo z nadaljnjo poenostavitvijo upravnih postopkov in znižanjem davkom podobnih in nedavčnih dajatev, izboljšanje korporativnega upravljanja podjetij v državni lasti ter krepitev nacionalnega okvira insolventnosti v skladu z Direktivo (EU) 2019/1023.

Ministri in ministrice podpirajo predloge Komisije za odpravo odstopanja Hrvaške z učinkom od 1. januarja 2023 in pozdravljajo razširitev euroobmočja na to državo.

Ministri in ministrice pozdravljajo priporočilo, kot so ga sprejeli člani Sveta, ki zastopajo države članice, katerih valuta je euro. Hrvaške organe odločno spodbujajo, naj v obdobju po letu 2023 izvajajo fiskalno politiko, namenjeno doseganju preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev ter uresničujejo dodatne strukturne reforme in naložbe, vključene v načrt Hrvaške za okrevanje in odpornost, ter preudarne mikro- in makrobonitetne politike, da bi ohranili trajnostno konvergenco, zlasti inflacijsko, ter zagotovili uspešno sodelovanje v monetarni uniji. Ministri in ministrice pozdravljajo odločenost hrvaških organov pri doseganju teh ciljev.